

Sy-li spěwał,
Pitnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mčěny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar mčěny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěh pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočá ty.

Z njobjes mmana
Njeh ál kkmama
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 24. februara 1924.

Čižecy a naklad Šmolerjez knižiczišcžěrnje a knižarnje šap. družšt. s wobm. ruč. w Budyschinje.
Wuřadźa lóžbu šobotu a placzi na měřaz 10 šlotnyh pjenjeřtow.

Seragesima.

Lut. 8, 4—15.

Schtóž ma, temu budže date, so wón dočez šměje, schtóž pak nima, wot teho budže tež to wšate, schtóž wón ma, tak džěsche tón šnjēs něhdy k swojim nuczobnikam, jako wóni k njemu pschirunanja? Schtóž mčěnsche drje tón šnjēs s tuthym słowom: schtóž ma, temu budže date, schtóž pak nima, wot teho budže tež to wšate, schtóž wón ma? Schtóž chze Boha pósnač, temu dyrbi Bóh šam to dac. „Wam je date, so hyscheže wjedželi te potajnstwa Božeho kralestwa“, to je wusnamjenjenje, kotrež mějachu jeho nuczobnizy psched druhimi.

Njehměmy jim to šawidžec, abo žnans Boha njeprawdoscže dla wobštoržowac, ale wjele bóle s šesajakom šo troschtujemy: šnjēže, ty šy našy Wótz; my šmy hlina, ty šy našy hornčez; a my wšchizy šmy twojeju rukow džěł.“ Wułka mudrosč tola w tym leži, so šmy wšchudžom hyscheže wot potajnstwow wobdaczi. Šaj, Bóh dyrbi šlónčnje prawdu pschiruc, dofelž cžłowjeło šwětko šnjēsč njemóža, hyscheže bóle hacž w šesuhowych cžahach džěhka to słowo placzi: „druhim pak w pschirunanjach, so hychu njewidželi, hacž runje widža, a njelrosumili, hacž runje šlyšcha.“ Boha widžec a Boha šrosumic, to cžłowjeło džěhka wjazy nochzedža. To je wofud tych dušchow, kiž šy psches šwoju šamni winu wofšepife. Šhłostanje je, Boha w žiwjenju wjazy njewidžec a njeshonic. Ludžo džěhka prawe žiwjenje wjazy njelnaža a chzedža jenož na rošwjekelenja šhodžic. Šdžez temu tak je, dyrbi cžłowjeł pschezo bóle woteběrac, wot njeho budže tež to wšate, schtóž wón ma.

Schtóž pak widžec chze, temu Bóh widženje položi. Džimw móžemy šoždy džěni widžec, hdyž chzyl jenož Bohu šobu rěčecž dacž we wšchěch wobštejnosčach šwojeho žiwjenja, a Bóh w našich dnjach jara jašnje rěčzi. Čžim dlěje njeměr traje, a cžim bliže, tak šo nadžijamy, druhe šěpsche cžahy šy, cžim šhutnišcha budže tola šaroscž, šo šo njebý šłowo, kotrež Bóh nětk šam k nam rěčzi, njelšlyšchane minylo. Šehodla budž pschirunanje wo šchtworakej roli nam wofšebje powitane.

Pschirunanje wo šchtworakej roli:

1. šchto praji našchemu ludu?
2. šchto praji mi šamemu?

I.

„Ššjēr džěsche, šo by roššyl šwoje šymjo.“ Wobraš še žiwjenja nam na'ch šnjēs tu pokazē. Ššjēr, kotryž je runje šwoju ruku k roššywanju posbēhnył, kotryž pak njecžini přeni cžišł hjes pobožneje modlitwy. Woprawdže, ša cžłowjełka je to wułka wěž, hdyž budže tak přenje šymjo roli dowěřjene. To je cžłowjełke pósnamjo bójškeho štworjenja, niž jenož bójškeho štworjenja p'chi špocžatku wšchěch wěžow, ale Bóh džěłka a škutkuje tež šobu pschi roššywanju šwojeho šłowa do cžłowjełšich wutrobow.

Wot tym našy šnjēs w pschirunanju rěčzi. Pschetož šady wšchitkeho roššywanja Božeho šłowa, šchtož cžłowjeło cžinja, šlónčnje Bóh šam šteji. Šehodla šłowo: „šjēr džěsche, šo by roššyl šwoje šymjo“, na Boha naložicž móžemy. W cžłowjełšich šlawišnach wo našchim cžahy budža žyle hinał rěčecž, ale hdyž budža knihi na'čeho Boha na dnju šuda wšchěch ludow wotewřjene, potom budže tam wo našchim cžahy rěčacž: hyscheže ras džěsche Bóh we wofšebitej hodžinje psches šwětk a je roššyl šwoje

hymjo. Běchu Boži njepršeczeljo hwoje hymjo, kžu a ludanje, do cžłowjeskich wutrobow rosšy'i, a b'che tež jich hymjo jara plódnje seschlo — Bóh sapocza hšcheže ras hwoje hymjo do wutrobow rosšy'wacž. Jako jo mjes narodny hwoeta hšjesche, padže někotre tež na rolu na'cheho luda. Stať budže drje tuta historija w knihach našeho Boha dale rěćacž.

Kóžde sornjatko ma swoju historiju a wscho ma swoj cžaf, hšcž a kolchowacž, seschadžecž a p'odny pschijecž a našch ewangelion dyrbi do pomjatkta wolacž: so ma tež sa našch cžaf hwoje wo 'chtworakej roli hšcheže hwoju wažnošcž. Nichtón drje hēbi myšlicž njebudže, so móže wójna abo sle cžafny njeapzy wschitke wutrobny f' dobrej roli pschemēnicž. Ně, džitwne hymjo Božeho hwoja skóncžnje hamo ma móž, rolu, na kotruž budže rosšy'te, f' dobrej roli sežinicž. To w'chať hō tež dženska njemóže pschi kóždej ro'i stacž. Ssłowo wo sčtworakej roli ma tež dženska hwoje prawo.

W knihach hwojeho Boha budžemy drje jara wjele cžitacž móž wo hymjenju, kotrež bu podarmo rosšy'wane. To hinať hšcž njemóže, kaž srudne to tež je a kaž njesrosumlawo: to nam tež wostanje. To je hudancžko wschitkich hudancžkow, so Bože hwoje dohšcžer w cžłowjeskej wutrobje njewostanje, kotraž je tola wot Boha a f' Bohu stworjena. Jenož to jene móžemy f' teho p'olnacž, so ma kóždy narod runje kaž kóždy cžłowjeť skóncžnje hām samolwicž, sčto f' Božim hwojom cžini. Tehodla tole praschenje psches mēru wažne wostanje: sčto móžemy w knihach našeho Boha wo cžafu tuteho hwoja cžitacž?

Chžemy srosunicž spytacž, sčto chze Bóh nať wucžicž. Najprjedy to jene, so je dženska hšcheže cžaf hwoja. Sčtož chze našch cžaf prawje srosunicž, dyrbi wofebje na bójšteho hšjerja hładacž, kotruž psches hwoet krocži. Potom pať to druhe, so tutón cžaf sa nať podarmo njeje. To hnano dženska někotsi pschipo'naja. Žich wjele džēla, nowe hymjo na rolu ludoweho žiwjenja rosšy'cž, hdyž nj by jenož tať husto pschi holnych myšlach abo pschi holnych žadanjach wostalo! Žyle jašnje chžemy pschezo saho prajicž: Bože hwoje dyrbi saho do wutrobow nuts! Hdyž hō to nještanje w našchim cžafu, hdy dyrbi hō to stacž? Njedyrbinny hō stróžicž, so móhli tutón cžaf 'komdžicž? Stať sčutne tola Bože praschenje budže: sčto seže f' cžafom rosšy'wanja sežinili? Kajki plód je f' njeho nastal? Běda nam, hdyž njebychmy potom f' rosšy'wanjom hotowi byli, hdyž chžyli potom tutón cžaf hšcheže ras wrócžo wolacž, a wón je hō to'a minyl!

Sslymjo rosšy'cž dyrbinny prjedy hačž móžemy žnjecž. Kólnif njedyrbi nam f' myšlow pschicž, kotruž chze kóždu hodžinu wutriebacž, doniž je hšcheže cžaf hwoja. Njelicžomni cžłowjeťojo hō prózija, na'ch lud saho strawy sežinicž, ale kajke to hymjo je, kotrež dženska hžom do wutrobow džecži rosšy'waja, kóždy hām jara derje wē. Bože hwoje ma pschi tym jara malo mēstna. Hdyž někotsi dženska hēbi myšla, so hū namakali, so džecžaza duscha hšcheže sraťa njeje sa Bože hwoje, sa nabožinu, f' tym našchemu ludu hām wusud praja. W prjedawšich cžafach bēchu tež džecži sa Bože hwoje p'chijomne, nětko to wjazny njejsu? Potom je to hžom snamjo wot sestarjenja našeho luda, a jara sčutne dyrbinny hō wschitny praschecž: sčto hš f' cžafom hwoja sežinil? To hū te plody, kotrež je tvoje rosšy'wanje pschijeklo! Ale hšcheže je cžaf hwoja. Tehodla dyrbinny wachowacž a niz próšni hšodžicž; pschetož hdyž chze tón Snjes žnjecž, potom dyrbinny tež hotowi hšcž!

II.

Wulka a móžna wēž je, Bože džecžo hšcž, sbóžny hšcž. Pschezo saho dyrbinny hō praschecž: budže hō nam to poradžicž? Jedyn drje hō prascha: hačž wēricž nawutnu? Druhi hō boji: budu p'chi wschēm spytowanju hwoju wēru sachowacž? Njesnajesč

wotmošwjenje na to? Božo hwoje nať sbóžnyh cžini. Nlihdže Boha sapschimnyč njemóžemy hšiba w jeho hwoje. Ale hwoje dyrbi do wutrobny nuts! Sswojate pišmo rēcži jow kaž tež h'wal wo tym, so dyrbinny Bože hwoje hšchecž. Wēso na'che ewangel-ske prawo je, so hšēmny tež doma w bibliji Boha f' nam rēcžecž dacž, a našch cžaf dyrbi nať do hwojateho pišma cžericž. Ale f' holny hšchēnjom to sežinjene njeje, hwoje dyrbi do wutrobny nuts!

„Jako hšjet hšje'che, padže někotre pschi pucžu a bu potep-tane, a ptať pod njebjom sežradu jo.“ Wschitny drje tajke ptať snajemny. Wšh'e, kotrež tam a hēm sčakaja a husto f' temu dóncž njedadža, so wutroba Bože hwoje pschivosmje, abo kotrež jo wotcžerja bórny saho f' wutrobny. Ludžo hū hō husto džitwali, so předowanje Božeho hwoja wjazny plodow njepschijecž. Hdyž pať na to myšlimy, kelko jacžisčezow, kotrež bēšche Bože hwoje w žyřwi sežinilo, na domojpucžu saho wuhajnje, njeje to potom džitwne, so Bože hwoje tola tam a hēm we wutrobje hō sahorjēni?

Kjane hwoje w 119. psalmje cžitamny: Ža hō sraduju na tvojim hwoje tať, jako tón, kotruž wulka dohšcž došanje. Njech tež nam tuto hwoje něsčto praji! Jenož potom móžemy hō na Božim hwoje radowacž, hdyž něsčto jako dohšcž hōbu bjerjemy. Njedyrbinny jo w žyřwi ženje hšchecž abo doma cžitacž hšes teho, so f' teho něsčto hōbu bjerjemy. Potom budžemy jo tež we wutrobje schowacž. Pschetož dohšcž, kotrež hū hēbi f' prózu warbowali, njedamny hēbi lohko wotewšacž.

Ssłowo dyrbi do wutrobny nuts! Někotre padže na statu. Na statu pať je malo semje. Tam hymjo bórny sešdže, a'e runje tať rucže wusfnje. To hū cži, praji tón Snjes, hdyž hwoje hšchē, wosmu to hame f' wjekoloscžu horje, a cži nimaju korjenja: na cžaf woni wērja, ale w cžafu spytowanja pschestupja. Žich wjele je, kottž móža sa wscho hō sahoricž, sčtož je dobre, a Bože hwoje ma tež strony na hēbi, kotrež móža tež naturšeho cžłowjeťa se hōbu starhnyč. Sčto njeby rad hšchē: je Bóh sa nať, sčto móže pschecžiwō nam hšcž? Sčto njeby rad spēwal: jedyn twjerdy hród je našch Bóh hām? Ale kelko sahorjenoscže je hžom sahinjo! Ssłowo njebēšche hō sahorjeniko.

Potom hū druhe wutrobny, kotrež hū mjehke hō sežinile pod srudbu a ty'chnoscžu, a nam hō sda, jako bychu sa Bože hwoje wotworjene byle. Ale hdyž Bože hwoje potom hēbi něsčto wot nich žada, potom dyrbi hō potasacž, hačž je cžłowjeť woprawdže we wutrobje sapschimnyč. Na'ch Snjes sčorži ras wo hwojich hōbucžłowjeťach: wy pať chžyšcž hō na matu hšwilu hšwēlicž w jeho hšwētle (Jan 5, 35). Hdyž pschi hšchēnju teho hwoja dale njepschidžē, tam tež dženska prawta wēra nastacž njemóže. Bože hwoje móže cžłowjeťow jenož tam f' wērje wšcž, hdyž hō wutroba wobnowi. Wēra móžna njeje hšes potuty. Jenož w potutnej wutrobje móže hō Bože hwoje sahorjenicž.

Hdyž hō sahorjēni, tam sešdže, ale tam tež bēdjenje f' cžer-njemi sapocžnje. „Někotre padže hšjedža do cžernjow; a te cžer-nje rosčecžu hōbu a saduškychu jo, a kotrež do cžernjow padže, hū cži, hdyž hū jo hšchēli, dha hšodža pod staroscžemi, bohātšiwom a lóšchami teho žiwjenja a budža saduškēni a njepschijecž njeju žane plody.“ Sašo je wjele hšchēščanow, kotruž žiwjenje je tu wopšane. Tať je drje historija najwjazy cžłowjeťow. Hdyž ludžo wot maloscže hēm na Bože hwoje hšchē, tam sežēka žyle hšes jacžisčēža wot njeho wostanu, ale někotry je do žiwjenja won stupil; jako jemu saho sčachmy, bēchu wschitke nadžije saduškēne. Wola jennyh bēšche wócžto b'šcž hšubiko: mjes w'chēdnymi staroscžemi hšwile njemējadu, hō wo duschu staracž. Na druhimi bēšche stoto móž dohšlo, a pschi hōnjēnju sa sbóžom bēšche

jich dušcha wumrjeła. Wšchecze druhy bčdu šo psches šwětno wje-
šele wo njebiešca šebacž dali. Tež jow bčdu czernje móznishe
woštake. Wšcheco šažo dhrbimy tehoda prošecž, wscho š wutrobny
wulorhnycz, sčtož je nam se šadžewkom, dobre p'ody p'činjesč.

Alle plody p'činjesč, praji tón Anjes, dhrbi šo štacž we
ščeřpliwosčzi. Ščeřpliwosčž je kóždy džen nujna. Šdóže rano
dhrbimy džělo šapocžecž, kotrež ma Bóh ša naš, kóždy džen dhr-
bimy šo šhibowacž pod cžežu, kotruž nam napoloži. Wšches
widchory a škónčžne šwětko šrawi wola našeho žiwjenja ša žně.

Wo tych, kotřiž šu p'schi pucžu, praji našch Anjes, „to šu czi,
kóščiž Wože šlowo šlyšcha; potom p'schińdže cžert a šebjerje to
šlowo š jich wutrobow, šo bychu njewěriši a šbóžni njebyši.“
Wjes šnutškowneho šastroženja njemóžemy to cžitacž. Čłowješ
móže potajkim Wože šlowo šlyšecž, dhrbjishe psches to šbóžny
šycž a je šebi tež to myšliti, ale dha p'činđže šly njepsšecžel a
šebjerje to šlowo š jcho wutrobny! Dhrbjata historija našeho
žiwjenja tale bycž?

Ššyjer džěšche, šo by wšhly šwoje šymjo. Nad nami leži,
hacž Bóh a jeho šlowo w našich wutrobach dobudže abo Woži
njep'shecžel! Wot naš wotwšuje, hacž dobre abo še šymjo we
našchim ludu šeńdže. Šchto budžesh Bohu wotmolwicž, hdyž
budže won š tebi prajicž: Šój, čłowjeshe džěcžo, pschetož cžaš
šujow je p'chisšhol. Šdyž budže tebe šo pra'checž: šchto šu ty na
šhwach cžiniš? Bóh daj, šo móžemy potom wschitžy wješele
š njemu prajicž: my šmy cžinili, šchtož cžinicz winojčzi bčdmy.
Šamjeň.

W. w Š.

Š Rutherowom šmjertninam.

Šsedžach wo „Šserbškej šhofejowni“ a, došelž mējach runje
čaja, cžitach to a tamne, šchtož bč tam wupoložene, tak tež
„Škatolški Šošol“. W nim nadeńdžech p'schi tym ščeřhowaze
šady: „Šchtož šebi nětko žadamy, to čhpyli šdobnje rošwazicž;
to rošwazčze psched Bohom, tiž wschitko widži. Wjes kóždeho
šeišteho wotmyšlenja, wjedženi a pohonjeni jenicžy wot wě-
neje bójškeje lubosčze a horyže žadočze, šo bychu wschitžy jónu
š wěcznej šbóžnosčzi došchli. Waš naležnje napominamy š wu-
jednanju a šjednocženju š romškej zyrkwoju, tola š dospo-
nemu šjednocženju bjes wschěch wuměnjenjow.“
Wošebje te pošlednje rynecžli mje šajimowachu. Šsu tola žy'e
pišane po waschnju měroweho wuczínjenja we Versailles a po
waschnju, kaž to ludy a štaty nětkole jedyn š druhim wobšhadzeja,
— abo tež šakhadzeja — po jenym waschnju, kotrež drje šo ža-
nemu Šserbej, njech hewal šteji kaž čže, njelubi: „podečžińjenje
bjese wschěch wuměnjenjow.“ To bč ta politiška myšlicžka.
Wona mi najprjedy do myš'ow šajědže, šnadž tehodla, došelž
je tež to, šchtož cžitach, politiška. Š nej šo šjednocži druha myšl:
„Žy'e kaž pola šašalkych šektirarjow, pola adventištow na p'chi-
škad: „Paš wy šo našchej wucžbje podečžińjecze žy'e a bjese
wschěch wuměnjenjow, paš šče šatamani, pschetož jenicžy my
šmy czi wu woleni.“ To bč ta nabožna myšl. Dže to tola we
špomnjentym nastawku wo nabožinu, wěru.

„To je tak žy'e p'chijomny nastawk“, šebi myšlach, „š ko-
trnyž š nami ewangelskimi Šserbami nětkole našchi škatolšy
Šserbja špominaju na škutš Luthera, kotrehož šmjertninu tola
18. februara šažo wopominamy.“ W tuž pytach dale a nadeń-
džech, šo šu tuč psch š wjazy cžišlow ščeřhowaze nastawčli wscho
šromadže jedyn „wokolniš, kotryž w šwojim cžahu šlawny „šamž
Leo XIII. wšchěni wjercham a narodam“ w naležnosčzi zyrkwineje
jednoty a šjednocženja pošla.“ — tak tam to p'schi špocžatku šteji.

Še to w nowym cžahu a w nowočarškej dračze to štare špo-
cžinanje, kotrež šo šizo w Lutherowym cžahu šapocža, kotrež šu
wošebje Šejutojo wufonjeli a hišchecze wufonjeja, podečžińycž

wšchěch hinaš wěryjazych, wošebje paš naš ewangelsch pod móž-
naštwio a wjedništwo romškeho šamžca. To je šjatonje a špramo-
nje wuprajene w šawodže a potom we „wokolnifu“ šamym;
wěšo dhrbja do žyła wšchě narody a ludy šemje škónčžne pod
tuto šnježštio a wjedništwo a to pošanojo, to grekško-škatolške
ludy a do žyła wschitžy. Wšchitkim tutym plačzi tutón „wokol-
niš“ a šromimny tež, šo bu runje nětkole š nowa wosjewjenty.

Ša šmjertninu našeho reformatora Luthera šapišamy tu
hišchecze nětkole šady š njcho. Šamž Leo XIII. šo džakuje ša
wopokšane cžeřcžowanje p'schi biskopškim jubileju a praji: „Wo-
šrijedž šhromadnych wopokšamow lubosčze a radočze widžach-
my w duchu šamnu njeličžomnu šhu, kotraž tomule juseš
wschěch škatolškich žy'e žyša našdala štojšche: š džěla, došelž š nim
hišchecze powěšče šwjateho ewangelija došchlo njeje, š džěla teh-
dla, šo je šim, šyrnjež tež ššchecžizienjo řěkali,
šbo šo škatolškeje wěry šo rubiko. Šhubako je naš
tale wěrnosčž tyšchika, a tyšchi naš hišchecze dženska. Wšchetož je
nam njemóžno, bjes šhubokocho bala na to špominacž, šo tak wulki
džěl ludži wot naš šdaleny kaž po škadach šrocžzi.“

— „Na šbudnowěriwych“ je wušběhņene napišmo jeneho
wotdžěla, w kotrymž mjes druhim cžitach: „Čzim šolostnišcho
cžěhni nětko našchu dušchu p'chi tajkim špominanju wědomņjo,
šo njeshožownych cžachow njewuwošta, hdyž w špacžne p'schi-
ššodženja a šwadny wulke a ščešate štaty wot
žyrkwije wotšchčžepichu.“ — Tutym wotpadnikam plačzi
dale: „Šwótčowškej lubosčzi jich napominamy a wopšchibahamy,
šo bychu wšcheho šo wšdake, šchtož naš šrosdwoja,
a do jednoty šo wročžike. — Dalschi wotdžěl ma na-
pišmo: „anglogermanškim ludam“. Še wošebje wěnowany nam
ewangelskim. Pošaje šo mjes druhim na mužow, kotřiž šu we
škatolškej zyrkwi jenicžy šwoje šbožo namakali, a p'schi tym šo
praji: „Šim bč dospoľnje šašna, šo ženje š Šesuhom, jeho šlowu
njemóža šjednocžene bycž, hdyž štawy jeho potajneho cžěla,
žyrkwije njecšbu, a šo wucžbu, wot Šesuha šoda-
tu, njesranjenu dostawacž njemóža.“ — Na šonzu
škónčžne řěka: „Waš wěrna žyrkej šaš šhromadna
macž š šebi woka, Waš wocžakujas še žadošcžu
wschě škatolške wutrobny, šo byšchecze w šwjatočzi š nami
Bohu šlužili, šjednocženi we wufnananju jeneho ewangelija,
jenej wěry a jeneje nadžije.“

Šo pišche „Škatolški Šošol“, kotryž njeje jenož nabožne šo-
pjeno, kaž našche „Šomhaj Bóh“ na p'ch, ale tež politiški tyženiš.
Tuto šerbške šopjeno potajkim naš ewangelsch Šserbow psche-
prošchuje a wabi, šo šo šwojej ewangelskej wěry wotry šnjemy,
š kotrež šo šatožujemy na tón jedyn šatož, kotryž je ewangelijon,
šo wotpadņemy. Praji tola š šawodej žyšeho nastawka: „Wjazy
šrocž w pošlednim cžahu je Šošol šwojim cžitarijam roš-
prawjal wo prošowanjach Ššw. Wótca a wšchěakich druhich
móžnych wošobow a šarjadowanjow wo šjednocženju wšcheho
ššchecžanstwa do jeneje jenicžkeje žyrkwije, mjenuj-
žy Šesuhoweje, potajkim romško-škatolškeje.“

Tole dhrbimy wjedžcž, njech to „Škatolški Šošol“ šnaje-
my abo niž, šo šo tole nětkole štawa. Dženka šu runje šmjert-
ninu Lutherowe — je 18. ma'eho rózka — dži to dženk, dži to
kóždy džen š šwojej bibliji, kotruž mašch w macžen š řěczi, dži
do šwojeje šomorški a tam runy pucž š Bohu Wótčej, šo šodlo
w Šesuhowym mjenje, dži wročžo wo 300 lět š Luthercj a wšchěm
tym druhim reformatoram; myšlu šebi, šo to dženska a kóždy
džen š nowa š Lutherom prajich: „Tu štu! Šinaš njemóžu!
Bóh pošhaj mi! Šamjeň!“ W myšlu šebi paš tež, šo tež potom,
hdyž wot druheje štrony cže cžěhņje šwěť a hřěch, šwofšcž a nje-
wěra, p'chivěra a šktiracštio, te šamšne pucže cžinich š eban-

gelijonej a k Bohu a k reformatoram, a ruku, haj kameho ko složo na bibliju wusnawach to kame: „Tu steju! Sina! njemóžu! Bóh pomhaj mi! Samje!“ A myšlu febi tež jene tsecze hiščeže, mjenujzj, so ko ty nětrole w tak wšchelafej nusy a tyšchnosczj, w swonkowym a snutkowym wojowanju a bėdženju, njeblihišch, ktwėrnje te kame tji puče čzinicz, tak so to potom i naschim Lutherom wěsch spēwacz trjśchtnje, haj wjehele:

„Zed'u twjerdy hród je nasch Bóh kam,
Brón dobra, khlua skala!

Wón se wšchej nusy pomha nam,

Riž naž je sapschjaka!

Sty stary njeptěčel by naž rad požrěcz chyt.

Wón jara mőznj je a na doščj leknosce,

Tu psches njo ničtón njeje!“

Zvrfej a stat.

Sozialdemokratiske „Volksstimme“ w Kamjenizy pische 24. januara 1924 tole: „Saudženy tydžen bėchu w tudomnej zyrkwi ewangelisaziske pschednoschki, kotrež jedyn farat Gilbert dzeržesche. Drje zenje hiščeže njeje Zėblicjanska zvrfej telko wopytowarjow mēla kaž w tutych dnjach. S blika a s daloka to pschicəahowachu s pólonymi stólzami, stólzami a hečzkami, — kawk w zyrkwi nje-dobahachu mjenujzj, — so bychu to wulke jehno khlshcheli. Muž pschi mužju stejachu to tam na sthodach a wjazj krocž dyrbjachu ko tajzj, kotrychž bė womorajajala, wunjescž. Interessantne to bė, wobkedžbowacz, kaž ludžo, kosiž hewaf zenje do Božeho domu njeptěchindu, s čzjodami pschikhadžachu, so bychu pschipoškuchali tutomu nowemu Abrahamcj a Santa Clara (to bė klatwony předač a mnič we Wienje, kotryž bė s dwóriskim předarjom a mējesche wulkeho wliwa na katolski lud, semrē 1709, red.) Sdže namakajch drje to psihologisku abo snutkowomu pschicžinu sa to, so to w jehym čzajju, kotryž ko „tón rosjagnjony“ (aufgeklärt) mjenuje, wuschifny předač na kēzjy telko pschipoškucharjom namaka? Je to bóle wczjpnoscz, hluposcz abo wopravdzite požadanje wutrobj. Na kőzdy pad požaje nam tole sažo ras, so wulki smólk čzinimj, hdyž mėnimj, so njeje duchowna mőz zyrkwoje tak wulka.“ — Sčto prajimj k tomu. Tole: „s widžazymaj woczomaj njewidža!“ Sčto? So je lud hlódny po Božim klowje, so ko dušcha čłowjeka žedzi po tej jėdži, s kotrež ko mőže tu dešchak jeniczjy sežiwicz. Sozialdemokratija a wšchitzy čzi wuczeni a pohwuczeni we wšchěch worschtach nascheho luda, kosiž dušchi a čłowjeka tutu jėdž wšachu, ko myla, bludža. Wono kwita, tola boja ko psched klóncžkom, došel chzyjo nočzyjo čzija, so tuto klóncžko wotkryje tórnosce a saglepjenosce a sjebanja wjele! A stat? A nasche staty do zyła? Sčto wone?

Wješ Boha na kwěcze.

Epizala Kristina R o h o b a.

(Bofracžowanje.)

Pschindžesthaj domoj. Martinko nočzyšche wječjerjecž, hacž-runje bė jimaj wješnjanostwa dwė rjaney pomazjy daka. Proščesche Jožka, so by jemu radšcho hiščeže ras pschecžital to, sčtož bėschtaj w horach hromadže čžitaj, hdžez to Snjes Jesuž praji: „Sčtož te mni pschindže, njebudže hlódny a sčtož do mnje wėri, temu so nihdy pič njeschze.“ Jan 6, 35. — „To je pak ta wola teho, kotryž je mje pōklat, so, sčtož Ssyna widži a wėri do njeho, mēl wēczne žiwjenje. A ja budu jeho sbudžicz na poščednim dnju!“ Jan. 6, 40. —

Potom ko modlesthaj a ko lehnyshtaj. Ale Martinko lėdy drēmajche. Wěsche to jara synna nőz. Sdžez to hiščeže nekajka kwětka stejescche, ta smjersny. Měkacz k wēczesche do kólnje na

hólzow, hwěšdy woko o njeho ko sybolachu jako wulke khlly, haj, bėsche to jara syna!“

Nadobo Martinko wozuczi, čzujescche synu. Ležeschtaj hromadže pod Jožkowym wodžecžom, a Jožko kačlowasche w spizy.

„Jemu je syna!“ myšlesche febi Martinko. „Wodžecze je psche male, so by naju wobaju wodžekate; njech ma jo radšcho zyte, ja wšchaf nőz tak pschětraju!“

Martinko pšchikry towaršcha, kam pak šalėny spody stareho pjelšezoweho namobleka. Ale wono bė, jako njeby ničto na febi mėl. Syna sapocža jeho tichascz, so jemu tak jeho mate suby kšopotachu, a kafasche jeho po zylym čžele, woko o wutrobj, we botomaj, w khrubjecze, tak so njetwedžesche, sčto čzinicz.

„Joženko!“ sawola s zytej schju, ale njemőžescche ani syna wot ko dacž. „Ja čze prošču, pschikryj mje kōbu s wodžecžom! Mj je tak slė!“

Jožko njeklyšesche, spasche kaž sarazeny.

„Wón tak spi, Snježe Jesu, kaž Tvoji wuczobnizy, jako jich najmusnischo trjebasche tam w Gethsemanne!“ storži hólczes Snjesej.

Wěsche Jožkej wjele dobreho čzinił, bė někotry ras sa njeho hlódny byl! A někto spasche wón a njeklyšesche, kaž jeho tež proščesche!

„Snježe Jesu, mi je tola tak jara slė, a nimam ničto, tiž by mje wodžel, a ja kam njemóžu ko wjazj ani hibacz, njetwepushez Ty mje, mój Snježe Jesu! Pomhaj Ty mi!“

Martinko njebė hiščeže febi tale domyšlił, tu na dobo buch wšchē jeho stawy čzople a sapoczi ko tak, jako bychu jeho do wody tykli. To bė derje! Martinko sacžini woczzy a wužny. —

Bēche 11 hodžin. Dőtkā bēsche to s rōžkom nōznoho stražnika wutrubil. Někto džescche domoj, so by hacž do jenedj pšpal. Bē jemu, jako by jeho něšto čzahnylo, sa hólzomaj pohladacz. Nad by to druhdy na njaju pohladal, hdyž to tak spaschtaj. Druhdy džeržesche Martinko Jožka wokoło schije; tak tam ležeschtaj jedyn pšch druhim, ko kměškajo sbožownje kaž pryzaj w židžanym kőzku; bė to radoscz, na njaju tak hladacz!

(Bofracžowanje.)

S bliska a s daloka.

— Sserbiske spēwastke. S woščady khlšchu tón a tamny hōšk k tutej wėzy, ja kotruz ko jich wjazj sajimuje hacž knadž to mėnišch. Pšches jene ku w tym žadanju, so dyrbj mőžno bycz, stare dotalne spēwastke dale trjebacz. W tutym praščeni ju syn drje w tu khlwīu tak nimale psches jene; wono dyrbj ko pschit wudacžu nowych spēwastkich na to džiwacz, so ko pōdla nich hodža dotalne trjebacz. W tej drugej wėzy, wo kotrež ko rosmolwjachmy a ja kotruz bė jedyn kaž drugi s woščady, njebudžej wšchitzy tak psches jene: woni febi pschaja, so do nowych spēwastkich kačzaniske pišmiki nje pschindu, ale ko to wostanje pschi dotalnym; bu mi s dobom prajene, so ku tu daloka a schėroko tuteho mėnjenja a so budže to se schkodu wošebje mjes starymi ktwėrnymi Sserbami a kemšerjemij; s dobom ko praji, so džecz, hdyž kerbiki čžitaju abo hdyž do zyła čžitaju, kačzaniske pišmiki pscheko hubjenšcho čžitaju hacž nēmike. — Tutej praščeni s tych wjele praščenjow, kotrež s wudacžom nowych kerbistik spēwastkich swižuja, njech stej tu dženkā wuśbėhnjeney a to tehodla, došel naschi Sserbj pscheko sažo runje na tutej w rosmolwjenju pschindu; drugi ras knadž nadrobnischo wo tym. Mjich saimanje naschich woščadnych sa tutu hlownu wėž nascheho woščadneho žiwjenja njewoščabi.

— Ristowanje. L. w B. sa Esto. — B. w B. sa Jnb.

Samolwity redaktor: farat Wyrzacz w Moščazjach.